

Sygn. akt I C 964/19

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Mirosława Dykier - Ginter

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2019 roku w Człuchowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko K. C.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

w przedmiocie wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania przez poznaną prawami i roszczeniami osób trzecich wynoszącego 3/64 udziału w prawie własności nieruchomości - działki zabudowanej położonej w K., dla której w SL1Z/00009282/7.

postanawia:

oddalić wniosek

Sygn. akt I C 964/19

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym przez (...) S.A. z siedzibą we W. przeciwko K. C. w sprawie o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną powód wniósł o zabezpieczenie żądania o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania przez poznaną prawami i roszczeniami osób trzecich wynoszącego 3/64 udziału w prawie własności nieruchomości - działki zabudowanej położonej w K., dla której w SL1Z/00009282/7.

W uzasadnieniu wniosku powód wskazał, iż w dniu 26 maja 2009 roku wydany został na jego rzecz przeciwko C. C. nakaz zapłaty na kwotę 1.978,91 zł wraz z odsetkami od tej kwoty od dnia 15 maja 2009 roku oraz kwotę 624,50 zł tytułem kosztów procesu. Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w oparciu o ten nakaz powód zainicjował w 2010 roku postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie – sygn. akt. Km 1593/11. W toku postępowania komornik powiadomił wierzyciela, iż postępowanie egzekucyjne pozostaje bezskuteczne. W dniu 30 października 2013 roku w sprawie prowadzonej z wniosku powoda dłużnik złożył wykaz majątku. Z protokołu posiedzenia wynikało, iż przeciwko dłużnikowi prowadzonych jest kilkadziesiąt postępowań egzekucyjnych, a dłużnik oświadczył, iż nie ma żadnego majątku na spłatę. Powód złożył również w dniu 18 października 2012 roku wniosek o wszczęcie egzekucji do Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie. W toku prowadzonej egzekucji komornik powiadomił powoda, iż w stosunku do dłużnika prowadzonych jest kilkadziesiąt postępowań egzekucyjnych. Komornik – mimo podejmowanych czynności - nie wyegzekwował należności. Wierzyciel wywodził, iż okoliczności te wskazują, że C. C. nie posiada majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzytelności powoda. Wywodził też, iż w dniu 31 października 2014 roku dłużnik dokonał zgodnego i nieodpłatnego działu spadku przed Sądem Rejonowym w Człuchowie w ten sposób, iż przeniósł swój udział wynoszący 3/64 w prawie własności spadkowej nieruchomości na rzecz K. C.. Powód argumentując, że zważywszy, iż dokonane rozporządzenie majątkiem stanowiło czynność na podstawie, której osoba najbliższa uzyskiwała korzyść majątkową bezpłatnie kosztem majątku dłużnika, powołując się na domniemania

wynikające z art. 527 § 3 k.c. 529 k.c., a nadto wynikającą z art. 528 k.c. zasadę, iż w takiej sytuacji zła wiara osoby trzeciej nie stanowi przesłanki powodzenia roszczenia pauliańskiego, wywodził zasadność roszczenia zgłoszonego wobec pozwanej w niniejszej sprawie, jako aktualnego właściciela przedmiotowej nieruchomości.

W celu uprawdopodobnienia roszczenia powód przedłożył kopie: powołanego tytułu wykonawczego, pisma komornika z dnia 6 lipca 2012 roku - wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przed umorzeniem postępowania, protokołu posiedzenia w sprawie wyjawienia majątku, wykazu majątku, wezwań komornika sądowego do oświadczenia przed umorzeniem egzekucji z powodu bezskuteczności z dnia 3 grudnia 2013 roku oraz z dnia 17 maja 2016 roku, postanowień o stwierdzenie nabycia spadku i działu spadku, a także wezwania pozwanej do zapłaty należności, której dotyczy pozew oraz odpowiedzi pozwanej, nadto wykonany w dniu 9 października 2019 roku wydruk z przeglądarki treści księgi wieczystej nr (...).

Uzasadniając interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia powód wskazał, że brak zabezpieczenia w przypadku dalszego rozporządzenia udziałem przez pozwaną może uniemożliwić wykonanie wydanego w sprawie orzeczenia. W przypadku rozporządzenia udziałem przez pozwaną na rzecz dalszych osób nie przysługiwało by powodowi domniemania prawne wykorzystywane w procesie z bezpośrednim nabywcą.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 730¹ k.p.c. udzielenie zabezpieczenia, którego może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, uzależnione jest od uprawdopodobnienia przez wnioskodawcę istnienia dwóch przesłanek, a mianowicie roszczenia oraz interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub gdy w braku zabezpieczenia uniemożliwione lub znacznie utrudnione będzie osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Za cel postępowania uważa się zwykle urzeczywistnianie, realizację norm obowiązujących w zakresie stosunków cywilnoprawnych. Osiągnięcie celu postępowania w sprawie w rozumieniu art. 730¹ § 2 wiązać należy z rodzajem ochrony prawnej, której udzielenia żąda się w postępowaniu cywilnym. O istnieniu podstawy zabezpieczenia można więc mówić wtedy, gdy bez zabezpieczenia ochrona prawna udzielona w merytorycznym orzeczeniu w sprawie okaże się niepełna lub spóźniona, w wyniku czego udaremnione zostają jej skutki.

Kolejną przesłanką udzielenia zabezpieczenia jest uprawdopodobnienie żądania. Nie ulega wątpliwości, że uprawniony musi uprawdopodobnić istnienie roszczenia oraz to, że roszczenie to jemu przysługuje. Innymi słowy musi wykazać wiarygodność roszczenia. Wykazanie istnienia roszczenia nie oznacza jednak udowodnienia faktu, ale jedynie wykazanie jego prawdopodobieństwa. Rezygnacja z przeprowadzenia dowodu co do istnienia roszczenia wynika z faktu, że postępowanie zabezpieczające jest postępowaniem uproszczonym, w którym nie rozstrzyga się sprawy merytorycznie. Wnioskodawca zatem musi przytoczyć takie okoliczności, z których będzie wynikać, że roszczenie mu przysługuje, a okoliczności te będą przez niego uprawdopodobnione. Przy ocenie prawdopodobieństwa roszczenia nie można abstrahować od tego, czy fakty przytoczone przez uprawnionego tworzą to roszczenie w świetle przepisów prawa. Wiarygodność dotyczy więc nie tylko podstawy faktycznej, ale i prawnej roszczenia. Uprawdopodobnienie może być przeprowadzone przy użyciu środków, które sąd uzna za właściwe, nie wyłączając środków dowodowych. Przy uprawdopodobnieniu nie jest jednak konieczne zachowanie szczególnych przepisów o postępowaniu dowodowym. Uprawdopodobnienie w odróżnieniu od dowodu nie daje zatem pewności co do prawdziwości twierdzenia o istnieniu konkretnego roszczenia, ale sprawia, że twierdzenie to staje się prawdopodobne. Do uprawdopodobnienia twierdzeń w postępowaniu zabezpieczającym odnoszą się ogólne reguły dotyczące uprawdopodobnienia stosowane w postępowaniu cywilnym.

W niniejszej sprawie powód nie uprawdopodobnił wszystkich przesłanek zgłoszonego roszczenia. Zauważyć należy, iż skuteczność żądania uznania czynności za bezskuteczną w stosunku do wierzyciela, jest uwarunkowana kumulatywnym spełnieniem przesłanek wskazanych w art. 527 k.c. i następne tj.:

- 1) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej,
- 2) uzyskanie przez osobę trzecią korzyści majątkowej,
- 3) pokrzywdzenie wierzyciela,
- 4) świadomość dłużnika pokrzywdzenia wierzyciela oraz
- 5) – co do zasady - świadomość osoby trzeciej o pokrzywdzeniu wierzyciela lub też możliwość powzięcia takiej informacji przy zachowaniu należytej staranności, poza wyjątkiem wynikającym z art. 528 k.c,

Przy czym w procesie powód może korzystać z domniemań wynikających z art. 527 § 3 i 4 k.c.

W ocenie sądu okoliczności przedstawione w pozwie wraz z dołączonymi do pozwu wyżej wymienionymi załącznikami nie uprawdopodobniają wszystkich przesłanek dochodzonego roszczenia.

W szczególności brak jest podstaw do ustalenie, iż powód uprawdopodobnił roszczenie w zakresie przesłanki dotyczącej pokrzywdzenia wierzyciel. Przy ustalaniu tej przesłanki odwołać należy się do § 2 przepisu art. 527 k.c, zgodnie z którym czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Oceny czy czynność prawna krzywdzi wierzyciela, dokonuje się nie według stanu dokonania czynności, lecz według chwili jej zaskarżenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2000 roku, IIICKN 554/98- Lex nr 52736 oraz z dnia 22 marca 2001 roku V CKN 280/00 Lex nr 52793). Przez pojęcie niewypłacalności rozumie się aktualny, tj. istniejący w chwili zaskarżenia czynności i orzekania brak możliwości wywiązania się z zobowiązań finansowych. W judykaturze przyjmuje się, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 k.c. oznacza taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi (wyrok SN z dnia 24 stycznia 2000 roku, sygn. akt III CKN 554/98, Lex nr 52736). Na te okoliczność powód przedłożył jedynie wezwania komornika dokonywane przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego - ostatnie z dnia 17 maja 2016 roku, a więc doznana ponad trzy lata przed złożeniem pozwu. Nie przedstawił natomiast żadnych środków – niekoniecznie środków dowodowych – określających aktualną sytuację finansową dłużnika, potwierdzających iż brak jest aktualnie możliwości uzyskania zaspokojenie z majątku dłużnika. Zauważyć też należy, że wbrew twierdzeniom powoda złożone przez niego odpisy dokumentów nie wskazują, iż w okresie przekazywania udziału w prawie własności nieruchomości czy później wobec dłużnika prowadzonych było „kilkanaście postawań egzekucyjnych”. Brak jest więc podstaw do uznania, iż powód uprawdopodobnił zaistnienie tej przesłanki zwłaszcza, iż w treści pisma pozwanej złożonego w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty znajdują się informacje dotyczące aktualnej sytuacji finansowej dłużnika – zwłaszcza podejmowania przez niego zatrudnienia i zwiększania stanu majątkowego .

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.